

Esitys kaupungin sairaalain uutta sairasmaksutaksaa koskevasta asiasta.

HELSINGIN

RAHATOIMIKAMARI

*Helsingissä,
marrask. 8 p:nä 1917.*

Helsingin Kaupunginvaltuustolle.

N:o 912.

Valmisteluvaliokunnan lähetepäätöksellä viime huhtikuun 19 päivältä on Rahatoimikamaria kehotettu antamaan lausunto sen johdosta että kaupungin Sairaalaylihallitus oli tehnyt esityksen kaupungin kunnallissairaalain nykyisen sairasmaksutaksan korottamisesta sekä ulosottovoimaisuuden hankkimisesta mainitun taksan mukaan kaupungin sairaaloissa annetusta sairaanhoidosta kirjoitetuille laskuille. Tämän tehtävän täyttämiseksi pyytää Rahatoimikamari, palauttaen lähetekirjat, lausua seuraavaa:

Ennenkuin Rahatoimikamari sai tilaisuuden käsitellä esillä olevaa asiaa, oli niin pitkä aika kulunut siitä, kun Ylihallitus oli laatinut ehdotuksensa taksan korottamiseksi, sekä olot niin muuttuneet, että lisäkorotusta ehkä voitaisiin pitää tarpeellisena. Tämän johdosta palautti Rahatoimikamari asiakirjat Ylihallitukseen, joka uudessa lausunnossa, muuten toistaen mitä aikaisemmin oli esittänyt, ilmoitti, että ehdotettuja maksuja täytyi kaikenlaatuisten elintarpeiden, lääkkeiden ja muiden sairaalakäytön tarvikkeiden suuren hinnannousun sekä rahan vastaavassa määrässä alentuneen arvon johdosta nyttemmin pitää liian alhaisina, minkätähden Ylihallitus oli laatinut uuden taksaehdotuksen (Liite II).

Lisäksi huomauttaa Ylihallitus, että yleisessä sairassalissa suoritettavat maksut oli Kivelän ja Humaliston sairaaloissa ehdotettu hiukan alemmiksi kuin Marian sairaalassa, sen johdosta että molempain ensinmainittujen sairaalain potilaat pääasiallisesti ovat henkilöjä, jotka tautinsa — tuberkulosin ja mielenvian johdosta — tavallisesti jäävät sairaaloihin pitemmäksi ajaksi ja suotavaa olisi, että näiden potilaiden maksut voitaisiin määrätä mahdollisimman alhaisiksi. Muiden sairaalain maksujen erilaisuus sitä vastoin oli johtunut niiden erilaisista käyttökustannuksista.

Rahatoimikamari on kaupungin Sairaalaylihallituksen esittämistä syistä katsonut voivansa puoltaa Ylihallituksen viimeksi ehdottamia taksankorotuksia, jotka olisi saatettava voimaan tammikuun 1 päivästä 1918. Niinikään on Kamari pitänyt hyvin perusteltuna ehdotusta, että henkikirjoituksen tulee olla edelly-

tyksenä jotta potilas voi saada kaupungin sairaaloissa hoitoa ehdotetuista huokeammista maksuista. Mitä vihdoin tulee Ylihallituksen ehdotukseen ulosottovoimaisuuden hankkimisesta sairaalaviranomaisten mainitun taksan perusteella antamille laskuille, täytyy sellaista ulosottovoimaisuutta pitää erittäin tarpeellisenä. Viime vuosina on tuollaisia perimättömiä sairaalalaskuja kertynyt suuret määrät. Kukin lasku koskee nimittäin tavallisesti varsin vähäpätöistä summaa, jonka periminen oikeudenkäyntitietä olisi sangen hankalaa, ja tapauksissa, jolloin maksuvelvollinen havaitaan varattomaksi, jäävät ulosottokulut kunnan suoritettaviksi. Jos mainituille laskuille saataisiin ulosottovoimaisuus, vältettäisiin tuollaiset haitat ja laskut voitaisiin välittömästi jättää kaupunginvoudinkonttoriin perittäviksi.

Rahatoimikamari pyytää tämän johdosta kunnioittaen esittää, että Herrat Kaupunginvaltuusmiehet päättäisivät:

*hyväksyä jäljempänä seuraavan, kaupungin Sairaala-
ylihallituksen viimeksi laatiman ehdotuksen kaupungin kun-
nallissairaaoloissa noudatettavaksi sairasmaksutaksaksi sekä
Ylihallituksen niinikään mainittuun taksaan ehdottaman
lisäyksen sairasmaksujen perimistä koskevasta asiasta; sekä*

*läänin Kuvernööriltä hankkia vahvistuksen mainitulle
taksalle, voimaan astuvaksi tammikuun 1 päivästä 1918.*

Rahatoimikamarin puolesta:

Alexis Gripenberg.

Fredrik Mörtengren.

HELSINGIN KAUPUNGIN

SAIRAALAYLIIHALLITUS.*Helmikuun 12 p:nä 1917.*

N:o 18.

Helsingin Kaupunginvaltuustolle.

Kun kaupungin sairaalain sairasmaksujen korotus, siihen nähden että sairaalain käyttökustannukset yleensä ja varsinkin kaikenlaatuisten elintarpeiden hinnat ovat tuntuvasti kohonneet siitä lähtien, kun kaupungin sairaalain nykyään voimassa oleva sairasmaksutaksa joulukuun 14 päivänä 1915 vahvistettiin, on Ylihallituksesta näyttänyt tarpeelliselta, erittäinkin kun nyttemmin valtionkin sairaalamaksuja on korotettu, on Ylihallitus laatinut ehdotuksen puheena olevain maksujen uudeksi taksaksi. Kun Ylihallituksen mielestä on kuitenkin muodotonta että, niinkuin nykyään voimassa olevan taksan mukaan on laita, henkilöjen, ainoastaan sillä perusteella että he edelleen ovat tämän kaupungin kirkonkirjoissa, tulee, vaikka he eivät enää asu kaupungissa eivätkä ole täällä henkikirjoissa, saada hoitoa kaupungin sairaaloissa kaupungin asukkaille taatut alemmat maksut suorittamalla, on Ylihallitus ehdotuksesta kokonaan poistanut määräyksen että kirkonkirjoissa oleminen tuottaa maksujen huojuksen. Ylihallituksen mielestä olisi tosin oikeinta, että huokeampaa sairaanhoitoa kaupungin sairaaloissa saisivat ainoastaan ne, joilla täällä on kotipaikkaoikeus, mutta kun tätä oikeutta yleisestä vaivaihoidosta maaliskuun 17 päivänä 1879 annetun asetuksen mukaan ei saavuteta ainoastaan sillä, että henkilö on vuoden ollut henkikirjoitettuna jollakin paikkakunnalla, ja kotipaikkaoikeuden selvittäminen sentähden tuottaisi sairaalaan pyrkijälle liian suuria vaikeuksia, siihenkin nähden että Marian sairaalan nykyään voimassa olevissa säännöissä on määräys, että sairaalan pyrkijän tulee, ellei hän ole oikeutettu saamaan maksutonta sairaanhoitoa, joko edeltäpäin maksaa tai panna takuu jonkin aikaisista sairaalamaksuista, edelleen olisi pysytettävä voimassa ja ulotettava kaikkiin muihin sairaaloihin, on Ylihallitus pitänyt sopivimpana, että ainoastaan henkikirjoitus pannaan huokeampain maksujen edellytykseksi ja tämä sitä suuremmalla syyllä, kun henkikirjoissa olo yhden vuoden aikana tuottaa, vaikkakaan ei kotipaikkaoikeutta, kuitenkin jäsenyyden kunnassa. Minkälaisiksi olot sairaaloissa tähän asti suoritettuihin maksuihin nähden ovat muodostuneet, näkyy tämän oheisesta tilastollisesta selvityksestä. Ei myöskään tarvinne peljätä ehdotetun muutoksen käytännössä tuottavan vaikeuksia, koska henkikirjoitus on helposti selvitettävissä hankkimalla todistus henkikirjoittajalta. Sellaisesta todistuksesta maksettavaa lunastusta, Smk 1:20, ei myöskään voi pitää rasittavana sille, jolla muuten on varaa kustantaa itselleen sairaalahoitoa, ja sille taas, joka köyhyyden tähden on oikeutettu saamaan maksutonta sairaanhoitoa, annetaan todistus maksutta. Ylihallitus on

sentähden laatimaansa taksaehdotukseen pannut määräyksen, että ainoastaan tämän kaupungin henkikirjoissa olevilla henkilöillä on oikeus saada sairaalahoidtoa huokeammat maksut suorittamalla. Tästä määräyksestä on kuitenkin samoin kuin ennenkin tehty poikkeus kulkutautisairaalaan nähden, joten siellä asian laadun vuoksi ei ole tehty eroa kaupungissa ja muilla paikkakunnilla hengille pantujen potilaiden välillä, jos he ovat sairastuneet tarttuvaan tautiin tässä kaupungissa.

Kun sairaaloissa on menetelty eri tavoin maksun lukemisessa tulo- ja lähtöpäivältä, on ehdotukseen niinkään pantu määräys, että maksu saadaan lukea ainoastaan tulo-, mutta ei lähtöpäivältä.

Ehdotetulla määräyksellä että ainoastaan henkikirjoitus on oleva perusteena kaupungin sairaaloissa annetusta hoidosta maksettavan korvauksen laskemisessa ei kuitenkaan ole tarkoitettu saattaa käytäntöön uusia eikä sairaaloihin pyrkijöille vähemmän edullisia määräyksiä kuin mitä tähän asti on ollut voimassa sairaaloihin pääsemisestä, joka kysymys niiden valiokuntain lausunnoissa, joita Valtuusto aikaisemmin oli asettanut käsittelemään kysymystä m. m. muiden kuin täällä kotipaikkaoikeutta nauttivain henkilöiden ottamisesta kaupungin sairaaloihin, on tarpeettomasti kytketty kysymykseen sairaalamaksujen suorittamisesta, vaan olisivat sairaaloihin ottamisesta edelleen noudatettavina samat määräykset, mitkä ovat Marian sairaalan nykyään voimassa olevissa säännöissä ja toukokuun 28 päivänä 1889 mielisairaiden hoidosta annetussa asetuksessa. Jos tarpeellisenä pidettäisiin, kävisi vastamainittuja määräyksiä vastedes muuttaminen, vieläpä jossain määrin laajentaminenkin laadittaessa eri sairaalain sääntöjä, joihin olisi sopivin panna määräyksiä viimeksi mainitusta asiasta, mutta nämä määräykset eivät kuitenkaan saisi vaikuttaa sairaalamaksujen laskemisen perusteisiin, jota asiaa on arvosteltava sekä oikeudelliselta että varsinkin taloudelliselta kannalta, kun taas sairaalan ottamista koskevassa kysymyksessä luonnollisesti täytyy ottaa huomioon eettisiäkin näköhohtia.

Seikka, joka Ylihallituksen mielestä on myös ollut otettava huomioon esillä olevan kysymyksen yhteydessä, on kysymys maksujen perimisestä. Se seikka että suurta osa maksuja ei ole saatu perityksi, lienee etusijassa johtunut siitä, että sairaaloissa annetusta sairaanhoidosta kirjoitetut laskut eivät ole ulosottovoimaisia. Jos sentähden asianomainen laiminlyö maksun tai niskoittelee, täytyy maksu periä oikeustietä sen sijaan että se, niinkuin on laita valtion sairaalain antamain laskujen, voitaisiin välittömästi ottaa maksuvelvolliselta ulosottotoimin. Kun kuitenkin verojen ja muiden yleisten maksujen ulosmittauksesta helmikuun 27 päivänä 1897 annetussa asetuksessa edellytetään että ulosottovoimaisuus voidaan antaa kunnalle vahvistetun taksan mukaan tulevista maksuista laadituille laskuille, ja kaupungin sairaalain antamilta laskuilta lienee yhtä vähän syytä evätä tätä etua kuin sitä on evätty kunnallisilta verolipuilta, koska ensimmäitun laatuset laskutkin ovat kunnan virkamiesten antamia, on Ylihallitus ollut sitä mieltä, että kaupungin sairaalain antamille sairasmaksulaskuille olisi hankittava tarpeellinen ulosottovoimaisuus.

Oheen pannen mainitun ehdotuksensa kaupungin sairaalain uudeksi sairasmaksutaksaksi pyytää Ylihallitus sentähden kunnioittaen esittää, että Kaupunginvaltuusto asianmukaisessa järjestyksessä hankkisi vahvistuksen mainitulle ehdotukselle.

Ylihallituksen puolesta:

Hj. von Bonsdorff.

Ivar Blåfield.

Liite II.

Ehdotus:

Helsingin kaupungin kunnallissairaalain sairasmaksutaksa.

Sairasmaksuja kunnan sairaloissa on suoritettava alempana mainittujen perusteiden mukaan vuorokaudelta:

A. Marian sairaalassa.

Kaupungin henkikirjoissa olevain henkilöjen:

yleisessä sairassalissa 2 markkaa 50 penniä;
puoliyksityisessä huoneessa 5 markkaa;
yksityishuoneessa 10 markkaa;

Vieraalta paikkakunnalta olevain henkilöjen;

yleisessä sairaalassa 7 markkaa;
puoliyksityisessä huoneessa 12 markkaa;
yksityishuoneessa 15 markkaa;

15 vuotta nuoremmat lapset suorittavat puolen maksun.

Potilaan, jossa sairaalan kirurgisella osastolla on tehty leikkaus, on vahvistetun päivämaksun lisäksi suoritettava 10—30 markan maksu kerta kaikkiaan leikkaus- ja sidetarvikkeista ylläkkäin harkinnan mukaan.

B. Humaliston varasairaalassa.

Kaupungin henkikirjoissa olevain henkilöjen:

yleisessä sairassalissa 2 markkaa;
puoliyksityisessä huoneessa 6 markkaa.

Vieraalta paikkakunnalta olevain henkilöjen 7 markkaa.
15 vuotta nuoremmat lapset suorittavat puolen maksun.

C. Kulkutautisairaalassa.

Helsingissä sairastuneiden sekä tämän kaupungin henkikirjoissa olevain, toisella paikkakunnalla sairastuneiden henkilöjen:

yleisessä sairassalissa ei mitään maksua;
puoliyksityisessä huoneessa 5 markkaa;
yksityishuoneessa 8 markkaa.

Henkilöjen, jotka ovat toisella paikkakunnalla sairastuneet eivätkä ole täällä henkikirjoissa.

yleisessä sairassalissa 10 markkaa;
puoliyksityisessä ja yksityishuoneessa 20 markkaa.

Sairaana, täällä henkikirjoissa olevan omaisen, joka ylilääkäriin suostumuksella on päässyt sairaalaan:

yleisessä sairassalissa 3 markkaa;
yksityishuoneessa, sairaan huonetoverina, 12 markkaa.

Sairaana toiselta paikkakunnalta kotoisin olevan omaisen, joka ylilääkäriin suostumuksella on päässyt sairaalaan:

yleisessä sairassalissa 8 markkaa;
yksityishuoneessa, sairaan huonetoverina, 15 markkaa.

D. Kivelän sairaalassa.

Kaupungin henkikirjoissa olevien henkilöjen.

mielenvikaisosastolla 2 markkaa;
muualla osastolla 2 markkaa.

Vieraalta paikkakunnalta olevain henkilöjen:

mielenvikaisosastolla 10 markkaa;
muulla osastolla 6 markkaa.

15 vuotta nuoremmat lapset suorittavat puolen maksun.

E. Nickbyn mielisairaalassa.

Kaupungin henkikirjoissa olevien henkilöjen:

ensimmäisessä luokassa (ravinto I) 8 markkaa.
toisessa luokassa (ravinto II) 5 markkaa 50 penniä;
kolmannessa luokassa (ravinto III) 2 markkaa.

Kaikissa sairaaloissa on sairaalaan otetun potilaan päivämaksu luettava tulo-, mutta ei lähtöpäivältä.

Asianomaisten virkamiesten velottamain Helsingin kaupungin kunnallissairaalain sairasmaksujen perimisessä saa ulosoton ilman tuomiota tai päätöstä toimittaa siinä järjestyksessä kuin helmikuun 27 päivänä 1897 annetussa asetuksessa verojen ja muiden yleisten maksujen ulosmittauksesta säädetään.

Liite III.

Taulu, joka osoittaa alempana mainituissa sairaaloissa vuosina 1914—16 hoidettujen potilaiden luvun sekä montako heistä on ollut Helsingin kaupungin kirkonkirjoissa, mutta asunut muualla.

	Vuonna 1914.		Vuonna 1915.		Vuonna 1916.	
	Potilaiden kokonais-luku.	Helsingin kirkonkirjoissa olevia, mutta muualla asuvia potilaita.	Potilaiden kokonais-luku.	Helsingin kirkonkirjoissa olevia, mutta muualla asuvia potilaita.	Potilaiden kokonais-luku.	Helsingin kirkonkirjoissa olevia, mutta muualla asuvia potilaita.
Marian sairaalassa	2,725	153	2,921	108	3,099	143
Kivelän sairaalassa	1,469	157	1,338	145	1,388	183
Yhteensä	4,194	310	4,259	253	4,487	326

Muissa kunnan omistamissa sairaaloissa ei ole edellä mainittuna aikana hoidettu potilaita, jotka olisivat olleet Helsingin kaupungin kirkonkirjoissa, mutta asuneet muualla.

Helsingissä, Sanomal.- ja Kirjapain.-Osakeyhtiön kirjapaino, 1917.
